

30a	Metodický list	Cílová skupina: žáci II. stupně ZŠ, nižší ročníky gymnázií
	Téma: Kdo může být řidičem	Použité metody a formy: diskuse, práce s textem, skupinová nebo párová
	Aktivita:	Časová náročnost: 60 minut
	Kdo může řídit automobil	Prostředí výuky: třída
Cíle aktivity:	<p>Žák vyjmenuje podmínky pro získání řidičského oprávnění k řízení osobních vozidel.</p> <p>Žák popíše vliv alkoholu a drog na vnímání a pozornost řidiče během řízení vozidla pod vlivem těchto látek.</p> <p>Žák vyhledá v příbalových letácích léků informaci o jejich vlivu na řízení motorových vozidel.</p> <p>Žáci zdůvodní své chování v případech nabídky jízdy řidičem pod vlivem alkoholu nebo drog.</p>	
Pomůcky:	pro skupiny krabičky od léků s příbalovými letáky nebo samostatné příbalové letáky vybraných léků – např.	
Bezpečnost práce:	Pro aktivitu s příbalovými letáky léků doporučujeme odstranit léčivo z krabiček, aby nedošlo k jejich ztrátě, případně požití žáky.	
Zadání úkolu (ů):	<p>Doporučujeme všechny aktivity provádět skupinově nebo párově v závislosti na počtu žáků ve třídě.</p> <p>1 úkol:</p> <p>Rozdáme žákům do dvojic nebo skupin pracovní listy. Součástí prvního úkolu je vstupní test s otázkami, na které by žáci měli znát odpovědi.</p> <p>a) V kolika letech nejdříve můžeme získat oprávnění k řízení osobního automobilu? (v 18 letech)</p> <p>b) Do kolika let nejdéle můžeme řídit osobní automobil? (libovolně dlouho v závislosti na zdravotním stavu, od 60 let jsou nutné pravidelné prohlídky lékaře)</p> <p>c) Poruchy kterých smyslových orgánů jsou v rozporu s řízením automobilu? (poruchy zraku – silná krátkozrakost, barvoslepost)</p> <p>d) Která fyzická omezení (handicapy) umožňují osobám řídit osobní automobily? (např. nepohyblivost dolních končetin, ztáta jedné paže apod. – ve speciálně upravených vozech)</p> <p>e) V jakých situacích nesmí řidič řídit osobní automobil? (po požití alkoholu, drog, některých léčiv nebo v případě špatného zdravotního stavu – horečka, migréna, ...)</p> <p>f) Při následné společné kontrole odpovědi žáků doplňujeme. U otázky c můžeme předložit žákům barevný vytištěný kruh (viz. teoretická část). Můžeme zopakovat vnitřní stavbu oka a problematiku krátkozrakosti, dalekozrakosti a barvosleposti.</p> <p>2. úloha:</p>	

	<p>Doporučujeme zahájit aktivitu diskusí nad statistikou dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu, drog a léků.</p> <p>Příklady diskusních otázek: „Je více dopravních nehod způsobeno pod vlivem alkoholu nebo drog? Proč? Mohou způsobit dopravní nehodu pod vlivem alkoholu také jiné osoby než řidiči motorových vozidel? Kteří a jak? Myslíte si, že řidiči nevědí o rizicích řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu, drog a léků?“</p> <p>S pomocí přílohy s informacemi o účincích alkoholu a drog na pozornost a vnímání řidiče žáci odpovídají na otázky v pracovním sešitě. Následuje společná kontrola výsledků.</p> <p>Napište názvy látek, po jejichž požití řidiči:</p> <p>Mohou mít pocit, že je někdo pronásleduje – halucinogeny, kokain</p> <p>Mohou se jim plést signální světla – marihuana</p> <p>Mají problém vnímání při střídavém oslnění protijedoucím vozidlem – metamfetamin, opiáty</p> <p>Mohou se cítit velmi unaveni – marihuana, metamfetamin, opiáty</p> <p>Mohou vézt k rychlé a agresivní jízdě – metamfetamin, kokain, opiáty</p> <p>Prodlužují čas reakce na podněty – marihuana, opiáty</p> <p>Reagují na podněty jinak, než by měli – marihuana, kokain, opiáty, halucinogeny, metamfetamin</p> <p>Nemají strach – metamfetamin, hypnotika</p> <p>Na závěr diskuse můžeme žákům pustit spot reklamní kampaně Nemyslíš – zaplatíš zaměřený na kouření marihuany (volně ke stažení na http://www.nemyslis-zaplatis.cz/).</p> <p>3. úloha:</p> <p>Na problematiku vlivu léků na pozornost a vnímání při řízení motorového vozidla můžeme využít příbalové letáky běžně dostupných léčiv, na kterých mohou žáci vyhledávat informace o jejich účincích na řidiče a vhodnosti jejich užívání před a během jízdy.</p> <p>4. úloha:</p> <p>Účinnost výuky ověříme pomocí úlohy č.4, kde jsou uvedeny nejčastější mýty k řízení motorových vozidel. Žáci rozhodují, zda jsou výroky pravdivé nebo nepravdivé a navrhnou, jak by se v podobných situacích zachovali oni.</p> <p>Tato aktivita vhodně navodí závěrečnou diskusi na témata alkohol, léky a omamné látky a řízení motorových vozidel.</p>
Závěr:	<p>Navrhované aktivity by měly u žáků rozvíjet nejen vědomosti a dovednosti, o řízení automobilu, ale především ovlivnit postoje žáků směrem k zodpovědnosti za své činy coby účastníky dopravního provozu.</p>